

SZOLNOKI LAPOK.

TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. Negyedévre . . . 2 kor.
Félévre 4 kor. Egyes szám ára. 16 fill.

Felelős szerkesztő:

HÁY GEZA.

== MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. ==

Szerkesztőség telefonszáma 52.
Kiadóhivatal telefonszáma 56.

Nyilt-tér sora 1 korona

A szolnoki művésztelep.

A mai napon adják át ünnepélyesen rendeltetésének azt a művésztelepet, melyet megyénk, városunk és a szolnoki művészeti egyesület, a magyar kultusz-miniszterium anyagi támogatásával a régi szolnoki vár területén emelt, hogy tizenkét festőművésznek olcsó, kényelmes otthont és célszerű műtermet adjon.

Lippich Gusztáv főispáné az érdem e nagy jövőjű kolónia létrehozásában és egyúttal őszinte elismeréssel kell adóznunk megye és város fogékonyságának a nemes eszme iránt, melylyel belátva annak horderejét, a mai reális korban ritka lelkesedéssel és áldozatkészséggel sietett ezt az eszmét minél hamarabb létesíteni. A társadalmi fejlődésnek egy igen örvendetes jelensége, mely tanúságot tesz a magasabb igények megszületéséről. Jászapáhti kellő terjedelmében megérteni és méltányolni tudja művészszülöttjét és megkoszorúzza a kész művészetet, az intelligensebb Szolnok már képes a jövőbe is tekinteni, bizni és altruizmussal erős alapot rak egy alkotásnak, melynek lényegét csak sejti, de terjedelmének az időben kiformalódó körvonalait praeliminálni képtelen. Mert most még kérdések kérdése ez a kolónia.

Lehet, hogy hiábavaló áldozat. Felépült a diszes galambug, fészket is ver ideig-óráig benne, egy-egy elverődött vándormadár, de nem lesz otthon soha.

Lehet, hogy betölti egyelőre azt a hivatást, melyet e telepnek, mint legközelebbi feladatot szántak. A magyar alföld tanulmányozására induló művészek, kik eddig falusi korcsmákban, pusztai csárdákban nyomórogthak vagy vidéki vendégszeretet partriarchalis pályáin vergődve csak kinnal tudtak a studium után járni, most a nyári hónapokban, minden kíváncsúnak megfelelő szállóhelyről indítják kirándulásukat, gyűjtik vázlatokat és esetleg az eredeti modellek felhasználásával itt helyben festik meg genre-képeiket.

Vagy lehet, hogy eljött a magyar művészetben az a forduló pont, midőn végre felszabadítja magát a külföldi internacionális békótól, valahára megunja az idegen sablonok jobb, rosszabb utánzását és a magyar etnospból, magyar természetből, izlésből, faunából, flórából merítve inspirációit, itt a legnagyobb magyar folyó partján, melynek minden cseppje csak magyar földet öntöz, kezdi megteremteni az igazi magyar művészetet.

Mert hát vannak magyar művészek, világhírűekké is váltak magyar művészek, sőt magyar témákkal is arattak nagy diadalokat, de azért, fájdalom, magyar festőművészet maig sincs és nem is lesz mindaddig,

amíg a művészet magából a magyarságból születve, a magyarságban nevelkedve, ugyancsak a magyarságban nem fejlődik nagygyá.

Az a nép, melynek bölcsője Ázsiában, valahol az Orkhon mentén ringott, épen azért vetette meg kimozdithatatlanul lábát a magyar alföldön, épen azért őrizte meg épségben individualitását, mert ezen a sikágon a természet ugyanazon tényezőit találta, mint a milyenek az őshazában nagyra nevelték. Az ember épu gy produktuma a talajnak, éghajlatnak, flórának, faunának, mint minden egyéb szerves élet és a faktoroknak nemcsak nagyban elkülönítettsége, hanem azoknak változatos arányu vegyítettsége hozza létre, tartja fenn a típusokat. A nagy magyar alföld állat és növényvilágának sarki, pontuszi, szarmata és maediterán keveréke, mert azonos a közép ázsia szteppékkal, ez a nagy magyar alföld óvta meg a magyar testet, a magyar lelket a maga változatlan eredetiségében, ennek egyéniségét nem lehet kitanulmányozni, bécsi, müncheni, düsseldorfi, párizsi, római, madridi iskolákban. Az ezeket végig kóborló testünkből és vérünkből való fiatal művész benyomásokra fogékony lelkületével a technika virtuozitását sajátítja el, de épen ez idegen befolyások sokfélesége között elveszti a legdrágábbat: nemzeti karakterét. Markó tájképei olaszok, Brocky festményei a francia angol művészet termékei, Liezen-Mayer képei Kaulbach, Piloty német művészetének megnyilatkozásai, Zichy Mihály Doré rajzait állítja be szimbolizmussal és illuminálja francziául, Benczur »Vajk keresztelését« egy francia muzeumban bátran fel lehetne akasztani mint »Chlodvig áltérését«, Munkácsy a »Krisztus Pilátus előtt« képében kulminál és a »Siralomházban« festője már nem tudja megfesteni a »Honfoglalást«.

Mind ahány nagyobb kaliberű festőnek van Kucpeczkitől, Mányokitól Wagnerig, Munkácsyig egyéniségét belefulasztja a nemzetköziség tengerébe és a világkultúra napszamosává válva ép oly ihlettel festi meg a magyar csárdaajtónyikorgatót, mint a nápolyi lazzaronit, a spanyol torreadort, a párizsi gamint vagy a bajor spiessburgert. Lesz belőle nagy kalapu, hosszú hajú, kurta pipájú, bársony zekés globetroter, kinek rangját — a mi nemzeti szempontunkból — csak képeinek kurzussa határozza meg. A magyar kulturát egy hajszállal sem viszik előbbre, sőt megmérgezik a művelt osztály, tehát épen a képfogyasztók izlését, annyira, hogy elveszti érzékét épen nemzeti motívumaink iránt és ezek visszahúzódnak oda, hol szeretettel hűséggel megőrizték őket ezer viszontagságteljes éven át: a magyar nép hajlékába, hol édes keveset törődnek

festett vásznakkal, de elpusztíthatatlan faji kitartással ragaszkodnak az ősi tradícióhoz.

Le kell térnünk arról a kitaposott országútról és a magyar alföldön kell törni ösvényünket, ha a magyar művészetet akarjuk megtalálni, azoknál a tűzhelyeknél kell keresnünk, hol az államalkotás, fentartás küzdelmeiben behurczolt frank-gall, bizanci, román, góth, francia-, olasz-, német-renaissance nem tudta sohasem kiirtani, hol a turániságot nem ölte ki az árja supremácia.

Ha Nagy-Bányán iskolát tudott alapítani a rajzolni nem tudás szecsessiója, miért ne alakúlhatna magyar iskola Szolnokon, itt a magyar alföld szívében, hol a jegénye csak magyarul suhog, a nád magyarul zizeg, a köcsag magyarul repül

Minden életfeltétel meg van a sikerhez. A természet tényezői, a kultura kényelme kezet nyujtanak egymásnak. Egy órai út gyalog vagy kocsin keletre, kivisz a pusztai életbe, egy óra nyugotra vasúton, beröpi a fővárosba. A fantáziát termékenyítő, impresziókat szóró eredetiség ölelkezik a technika minden segédeszközének tárházával . . . ha valahol, úgy a szolnoki művésztelepen meg lehet találni ismét azt a magasztos magyar individualitást, melyet kétségbeesve dobott el magától vagy két évtizeddel ezelőtt Madarász Victor, midőn a kozmopolitizmus által megrontott közizlés festőállványától a rézöntőbe hajtotta.

Csak egy mester kell, ki góczponttúl szolgáljon a jegecedésre. Mily szerencsés pillanat! Ez a mester is kéznél van. A legmagyarabb művész, fajunk izzó sovínisztája, a nemzeti ideáltól minden sejtjében áthatott Vágó Pál Jász-Apáthira vonult vissza, épen mert egészséges uralaltáji tüdejét elviselhetetlenül fojtogatta már a mindenüvé befurakodó indogermán por.

A magyar géniusz e ritka revelációját nyerje meg Szolnoknak a főispán, még egy műtermet építsenek, műtermet Vágó Pálnak és Lippich Gusztávot talán egykor úgy említi majd művészetünk történelme, mint azt a látnoki szellemű munkást, ki a magyar Firenzének alapkövét rakta le.

H.

A selyemtenyésztés hanyatlása megyénkben.

Vagy két héttel ezelőtt egyszerű, nyolezadrét alakú füzeteket hordtak szét megyeszerte a postások. Vittek minden hivatalba, minden honorációznak. Azóta sok helyen látjuk a községi és falusi bürokraták asztalain, ablakjaik mélyedéseiben, papirkosaraikban hanyódni olvasatlanul, de még több helyen elérték végleges sorsukat: azaz méginkább olvasatlanul elkalódtak teljesen.

Ezt az igénytelen füzetet a magyar királyi földmivélségi miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége adta ki. Jelentés Darányi miniszterhez Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Békés, Csanád, Jász-Nagykun-Szolnok, Szilágy, Szabolcs, Bihar, Borsod és Csongrád vármegyék selyemtenyésztésének állapotáról az 1901. évben. Sok, nagyon érdekes és a mi megyénkben különösen megszívlelendő adat van benne, de hát a betűszony az igazi „morbus hungaricus“; a hivatalos kiadmány legkevésbé inycsiklandoztató és Pató Pál úr „ráérünk arra még“ axiómája ma is él és uralkodik. Így azután nem törődött vele senki. Azaz, pardon! a megyei hivatalos lap június 15-iki száma valahol leghátul petit betűvel, a „Berger féle higieniai szappan“ és a „Margit gyógyforrás“ hirdetések közé nagy lelkiismeretességgel beollózta e jelentésnek megyénkről szóló részét. Ezzel azután teljesítettnek tartotta kötelességét.

Pedig hát elég reflexióra buzdít e jelentés jász-nagykun-szolnok megyei fejezetének következő bekezdése:

„Minden kitelhetőt megkíséreltünk, sőt felügyelőséget is állítottunk fel, hogy ezen vármegyében szintén meghonosítsuk a selyemtenyésztést, miután azt tapasztaltuk, hogy ez iránt a nép élénken érdeklődik.

Fáradozásunk azonban nem nagy eredménnyel járt és kénytelenek voltunk a nagy költséggel járó felügyelőséget beszüntetni.

A nép élénken érdeklődik tehát ez a szegénységet annyira gyámolító tenyésztés iránt, az állam költséget, fáradságot nem kimél annak meghonosítására és az eredmény mégis hanyatló. Numerusokban ez a hanyatlás az utolsó tíz év alatt valóban megdöbbentő: 1892-ben 26 községben és pusztán 225 család foglalkozott selyemtenyésztéssel, 1250 klg. gubót állított elő és ez által 2261 koronát keresett könnyű szerrel, — míg 1901-ben 14 községben már csak 45 család mindössze 414 kilogramm gubót állított elő és ezért bevétele nem volt több 795 koronánál. Volt idő midőn selyemtenyésztéssel foglalkozott 38 község és pusztá, de teljesen abbahagyta: Tisza-Földvár, Rákóczi, Tisza-Nagy-Rév, Csépa, Tisza-Kürt, Tisza-Várkony, Tisza-Vezseny, Kék pusztá, Kun-Szent-Márton, Tisza-Sas, Szelevény, Tisza-Inoka, Mártonszállás pusztá, Tisza-Bura, Török-Szent-Miklós, Tisza-Szajol, Fegyvernek, József-tanya, (pusztá) Tisza-Püspöki, Kengyel pusztá, Tisza-Beő, Tisza-Roff, Kun-Csorba, Jász-Apáthi, Jász-Kisér, Kőtelek, Nagy-Kürü, Tisza-Süly, Szent-Iván (pusztá), Tisza-Szalók, Dévaványa, Tisza-Abád, Tisza-Derzs, Jász-Fénsszaru, Jász-Jákóhalma, Jász-Felső-Szent-György, Pusztá-Monostor, Jász-Árokszállás, Jánoshida, Jász-Dósa, Jász-Mihálytelek, Alattyan, Kun-Szent-Márton és Kunhegyes népe.

Ez elszomorító hanyatlás oka, sajnos, nemcsak a szederfa hiányában rejlik, mert habár ennek állománya még távolról sem felel meg az intenzív selyemtenyésztés igényeinek de a meghonosítás sok helyen feltétlenül elegendő, és mindég arányosan gyarapodnék a tenyésztés terjeszkedésével. A hanyatlást az előjáróságok vétkes hanyagsága, az értelmiség botrányos közömbössége okozza. Senki, de senki sem törődik e csodás panaczéával a jövő pauperizmusa ellen, senki nem gondolja meg, hogy a már most is — különösen a Jász-Kunságban, — kis birtokokra oszlott megye, a további szétdarabolódás folytán, nyomasztó elszegényedésnek néz elejbe, ha idejekorán nem gondoskodik újabb kereseti forrásokról folyton szaporodó népünk számára. Pedig a mindinkább erősödő szociális mozgalmak eléggé unszolnak előrelátásra.

Már pedig alig mutatkozik könnyebb segítségi mód a szegénységen mint a selyemtenyésztés meghonosítása. Egy havi munkával a családok asszonyai, öregi gyermekei Olasz és Franciaországban 80—100 kilo gubót termelnek, tehát ugyanannyi forintot keresnek. De természetes, hogy ehhez a tenyésztés minden csinjának-binjának teljes ismerése és a hernyók táplálására köztereken, utakon a szegénység által díjtalanul lombozható elegendő szederfa szükséges. A kormány minden szükségét kész kielégíteni szederfacsemetékkal, csak a városi és községi előjáróságokban kell meglenni a jóakaratra, hogy ültessen szederfákat, gondozza, szakszerűen tisztogattassa és csonkíttassa azokat, a selyemtenyésztés évadjában pedig — mindössze június hóban, — szabályozza és ellenőrizzé a lombszedést. Az értelmiségben pedig meg kell lenni annak az áldozatkészségnek, hogy buzdítsa, oktassa a népet, de könnyelmű sovínizmussal ne keltsen benne oly varakozást, melynek az eredmény azután nem felel meg. Mert a családás végzetes. Hosszu időre megsemmesíti a bizalmat, megtöri a kedvet. Az ilyen könnyelmű felbiztatásnak és az azt követő családásnak tulajdonítható vármegyénk selyemtenyésztésének oly ijesztő hanyatlása, úgy hogy az egész meghonosítást ugyszólván újra kell kezdeni és míg előbb csak a tudatlansággal, most már a keserves tapasztalatok által szült ellenszenvvel kell megküzdeni.

Ez a könnyelmű felbiztatás jobbra a tanítói kart terheli. Távolról sem nevezhető roszakaratúnak, mert maguk is könyvekből szerezték be a szalmaláng lelkesedést és maguk is keserűen csalódtak, de azért következménye nem kevésbé káros. Ezzel szemben jól esik olvasnunk a jelentés következő részét:

„ . . . hasonló esetet különben a vármegyében is találunk, amennyiben Tasskonyban gr. Szapáry Gyula volt kegyes átengedni szép szederfa-állományát a cselédeknek és a környékbeli selyemtenyésztők-

nek és annak dacára, hogy egy évben nem sikerült a tenyésztés, mégis eddig 1357 koronát kerestek a selyemtenyésztés után. Ugyancsak kedveli a nép a selyemtenyésztést *Czibakházán*, és 1900. évben husz koronát keresett egy-egy selyemtenyésztő. Itt a népet *Mohács István* igazgató-tanító buzdítja a tenyésztésre és az ügynek terjesztésén lelkesen fáradozik, amiért e helyen is meleg köszönetünket nyilvánítjuk.

Hogy pedig a szederfa-állomány gyarapítása érdekében is történt gondoskodás a jövőről, idézzük a jelentés e szavait:

... a szederfatenyésztés emelése céljából is minden lehető megtett az orsz. selyemtenyésztési felügyelőség Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében, amennyiben kiosztott 238 és fél liter szederfamagot és 59 községben 425,563 drb. 2-3 éves magági csemetét. Továbbá községeknek és egyeseknek, valamint törvényhatósági utak mellé leendő ültetés végett 3138 drb. kiültetésre alkalmas szederfát osztott ki és pedig: Szolnokvárosban 400 drbot, utak mellé pedig 2738 drbot adott. Az ültetés a szolnok-bessenyői, a szolnok-rékasi, a szolnok-kun-szentmártoni, a jánoshida-boldogházi, a tiszaroff-tiszaburai, török-szentmiklós-tiszapüspöki törvényhatósági és a tiszaszajoli vasúti hozzájáró ut mellett történt.

Együttal a törvényhatóság életbeléptette a járási faiskola felügyelői intézményt, mely hivatva van a szederfatenyésztést a faiskolákban is belterjesebbé tenni és ugyanezek a felügyelők felhasználhatók lesznek a június havi okszerű lombzedés ellenőrzésére is. Hátra van az előjáróságok lelkiismeretes közreműködésének — ha másként nem lehetséges — kieroszakolása. Az itt megbeszélte jelentés a legszebben indokolt, valóban szívhez szóló kérelemmel fordul „birák uraimékhoz”, de mint megirtuk, „birák uraimékhoz” ki-lencztizedt része el sem olvassa a jelentést, a kunyorálás tehát idejét multa, következzen a hatalom nyomása.

A selyemtenyésztésnek főelőnye, hogy az minden befektetés nélkül üzhető, tehát a munkán kívül, semmi más kockázattal sem jár. A szó teljes értelmében a szegénység nyomorának enyhítésére van praedestinálva, azért kell meghonosítására mindent elkövetni.

Általánosságban nagyobb terjedelmét a tenyésztésnek csak úgy várhatjuk, ha minden községben megtalálja a tenyésztő a hernyók felnevelésére a szükséges lombot és nem lesz kénytelen azt drága fuvar mellett, sok utánjárással, fáradsággal, esetleg pénzért is, messze vidékről beszerezni.

Ha van elég szederfa, úgy mind szivesebben és mind többen foglalkoznak ezzel az iparággal, mert olyan gubótermésre számíthatnak, mint az olaszországi tenyésztők, kik 80-100 kilogramm gubót termelnek. Holott minálunk ma még a szederfa hiánya miatt az országos átlag szerint csak 15-20 kilogramm lehet a gubótermése egy tenyésztőnek.

Szederfa állományunk szaporításának még az a haszna is lehet az országra nézve, hogy idehaza marad az az 50 millió korona, melyet évenként selyemárunkért a külföldnek adunk.

Két főtenyező szükséges ahhoz, hogy nálunk is általánosan és végleg meghonosítsuk a selyemtenyésztést. Első sorban kell, hogy nagy mennyiségű szederfa álljon a selyemtenyésztőknek rendelkezésére. Másodsorban jó példával kell buzdítani a népet, hogy megkedvelje ezt a biztos keresetet nyújtó iparágat. Minden egyéb törekvés hiábavaló erőlködés marad és inkább árt, mint használ. Az értelmiségnek kell a mozgalom élére állni és törekvése nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is jutalmazva lesz.

Hogy vármegyénkben mennyi még a teendő, elég legyen annyit említenünk, hogy Bács-Bodrog megyében már minden 18-ik lakos tenyésztő, míg a mi megyénkben csak a 7077-ik!

H I R E K.

— **A szolnoki m. kir. államfőgymnasium rajztermében a tanévvégi zárünnepély hétfőn, folyó hó 30-án d. e. 10 órakor tartatik meg. A mélyen tisztelt közönségnek, szülőknek és tanügybarátoknak az ünnepélyen való szíves megjelenését tisztelettel kéri Fesztőry Lajos igazgató.**

— **A szolnoki művészegyesület igazgató választmánya** egyesületi titkárát: **Gruber József** Szolnokváros főjegyzőjét azzal bizta meg, hogy a mai ünnepélyes megnyitó közgyűlésre írja meg a művészegyesület és a művészházak építésének történetét. A kiváló tollú titkár ezeket írta:

„Tisztelt közgyűlés! A szolnoki művészegyesület igazgató-választmánya azzal bizott meg, hogy a jelen, ünnepé-

lyes megnyitó közgyűlésre, a szolnoki művészeti egyesületnek s a művészházak építésének történetét megírjam. — Megbízatom folytán, a közgyűlés szíves engedelmeiből, egyesületünknek s művészházaink építésének rövid történetét, a következőkben van szerencsém tisztelettel előadni: Ezelőtt három évvel, az 1899. év második felében, Bihari Sándor Boruth Andor, Fényes Adolf, Hegedüs László, Kernstock Károly, br. Mednyánszky László, Mihalik Dániel, Pongrácz Károly, Szlányi Lajos, Vaszary János és Katona Nándor, festőművészek, a nagym. m. kir. vallás- és közoktatásügyminister irtól, mint a hazai művészetek első pártfogójától, azt kérték, hogy *Szolnokon, a magyarság egyik jellemzetes központjában való letelepedésüket elősegítse.* — A nagym. m. kir. vallás- és közoktatásügyminister urnak, a kérelemre vonatkozó magas válasza, rövid időn belől leérkezett. A minister ur, már ugyanazon év október haváról, Lippich Gusztáv Ö méltóságához, vármegyénk főispánjához intézett magas leiratában kijelenti, hogy *a hozzá folyamodó művészek kérését szeretettel karolja föl s reményét fejezi ki, hogy ha ez ügyet vármegyénk főispánjának kezeibe teszi le, a hozzá folyamodó művészek óhaját, a biztos megvalósulás föltételei közé helyezte el.* — S ez óhajában és reményében nem is csalódott. A miniszter és a főispán között azonnal megindultak és mind gyorsabb ütemben folytak a tárgyalások. — Az 1900. évi elején már 3000 korona évi hozzájárulást ajánl meg a miniszter, s ugyancsak ez időtájt, a Tisza és a Zagyva folyók találkozásánál fekvő fensíkon, a szolnoki régi vár helyén, egy 1787 □-öl területű ingatlant ajánl föl a művészházak építésére — Szolnok város áldozatkész közönsége.

— A főispán ezután megalapítja a szolnoki művészegyesület s már 50 alapító, — 170 rendes, — s 12 művész, — összesen 232 tagja van, mikor alakuló közgyűlését 1901. évi április hó 28-án, a miniszter kiküldöttjének, Lippich K. Elek osztálytanácsos urnak, — s a vidék, — és Szolnok város értelmiségének tömeges részvétele mellett megtartja, alapszabályait megalkotja, s tiszteletbeli tagjait, védnökét, elnökségét és tisztikarát megválasztja. — Eljött tehát az ideje annak, hogy az egyesület, a művészházak fölépítéséről gondoskodjék. S e célból, vallás- és közoktatásügyminister ur ő nagyméltósága, Gyalus László építész-tanár urat, a tervek elkészítésével megbízta s a művészeti egyesület építő-bizottsága, a két művészház fölépítését, nyilvános árlejtés útján, Pápai Mihály szolnoki építőnek 65,000 korona építési összegért vállalatba adta. — Az építkezés a múlt év őszén vette kezdetét. S midőn Szolnok város közönsége elhatározta, hogy a művészházak részére átengedett ingatlan előtt fekvő terület befásíttassék: dr. Kohner Adolf, a művészeti egyesület elnöke, tiszteletre méltó áldozatkészséggel, a művészházak egész környékét, saját költségén parkírozottatta. — S a magyar festőművészek kezdeményezése, — a nagym. m. kir. vallás- és közoktatásügyminister ur támogatása, — Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, — és Szolnok város közönségének nagylelkűsége, — a vármegye főispánjának fáradságtalan és odaadó buzgalma, — dr. Kohner Adolf egyesületi elnök áldozatkészsége, — s az alapító és rendes tagok hozzájárulása folytán, ma már, a mi szép magyar alföldünknek központján, a szolnoki régi várban, tizenkét műtermével s ugyanannyi lakosztályával, készen áll a két művészház, hogy művész lakóit új otthonunkba befogadja. — . . . Valamikor véres harcok, — a magyar nemzet életének létkérdését eldöntő csaták dultak e helyen. Ez a hely, a múlt századokban feltűnni és leszállni látta az ozman holdat, hallotta Rákóczi tárogatóinak kesergő szavát s a szabadságharc győztes honvédeinek mámoros diadalénekét. — Most, a képzőművészet, egyik legszebb fegyverével: az alkotó ecsettel indul innen magyar festőművész-gárdánk hódító körutra. — . . . Évtizedekkel ezelőtt Pettenkofen Ágost, a nagy festőművész földözte föl e helyet: — a magyar alföld festői népet, fantasztikus egét, sugárzó levegőjét, rengő délibábját, mély nyugalomát — a magyar festő művészetnek. — Diadalmasan nyomuljon utána, ez a nemzedék! Seregből megannyi nagy, művész-költője támadjon a magyar népnek, a magyar alföldnek, ez *arany kalászszal ékes rónaságnak, melynek fölött leuge délibáb, enyelgve üz tündérvjátékokat.* — Szolnok, 1902. június hó 20. *Gruber József*, az egyesület titkára.

— **Kinevezés.** Dr. Kemény Zoltán jászberényi kir. albiró a szolnoki kir. törvényszékhez törvényszéki bíróvá ne-

veztetett ki. Gratulálunk az előléptetéshez és örömnünknek adunk kifejezést a felett, hogy a szolnoki társadalom egy pontos hivatalnok és előkelő uri emberrel gyarapodik.

— **Alispáni intézkedés.** Vármegyénk alispánja a jéghiány ügyében a múlt napokban a következő intézkedést tette.

Tekintetes városi és községi előjáróság! Az elmúlt nyhe tél egyik eredménye az volt, hogy a jégvermek igen sok helyen üresen maradtak s erre enged következtetni az is, hogy a községi jégvermek megtöltéséről a rendezett tanácsú városokból és a jázs. szolgabírói járásbírói járásból hozzám jelentés be nem érkezett. Igaz ugyan, hogy a hűvös időjárás folytán még eddig nem nagyon lehetett a jég hiányát érezni, de e mellett is elengedhetetlenül szükséges volna, hogy a község legalább orvosi használatra megfelelő mennyiségű jéggel rendelkezzen. Nem kétlem, hogy minden olyan községben, ahol a jégnek orvosi célra való szükségessége előállhat, gondoskodás történt a jég megszerzése érdekében, mégis figyelemzetni kívánom a helyhatóságokat arra, hogy miután a jégnek nagyban való gyártására Szolnokon tett kísérlet nem sikerült, miután a műjégnek Budapestről való szerzése felette költséges, kísérletet lehetne tenni, sőt kellene is tenni az olyan házi használatra készült kis jéggépekkel, melyekkel kisebb 1—2 kilónyi mennyiségű jég aránylag rövid idő alatt előállítható. Az ilyen kis jéggéppel nem drága s kezelése olyan egyszerű, hogy ahhoz semmi különös szakértelem nem kívántatik s azt hiszem minden nagyobb gyógytárban kapható. Felhívom tehát a rendezett tanácsú városok polgármestereit és a járások főszolgabíróit, hogy azon községeknek, melyekben jég egyáltalán nincs, a fentebb említett jéggéppel megszerzését javasolják.

— **Baleset.** Kárász Emil gőzfűrésztelepén Dósa János napszámos fiú majdnem áldozatául esett e hó 27-én gondatlanságának. Ügyetlensége folytán a gép elkapta, de csak véletlen szerencse, hogy teljes összeroncsoltatása helyett 3 ujjja csonkításával szabadult a biztos halál karmaiból. A történet baleset óta a vármegyei kórházban ápolják.

— **Városi közgyűlés** Szolnok város képviselőtestülete e hó 25-én tartott rendes közgyűlésének egyik legfőbb tárgyát Gyömörey Félix városi képviselőnek azon indítványa képezte, hogy Kossuth Lajos 100-ik születés napjának megünneplése alkalmából a város egyik főterén adakozásból összegyűjtött pénzen Kossuth szobor emeltessék. Az indítvány melynek több kimagasló pontja van s melyet a képviselőtestület egész terjedelmében a legnagyobb lelkesedéssel egyhangúlag fogadott el, a következőképpen szól. Tekintetes városi képviselőtestület! A folyó év szeptember hó 19-én lesz száz éve hogy Kossuth Lajos született. A magyar nemzet mindenütt e földön ünnepleni fogja e napot, mely megajándékozta ujabbkori történelme legnagyobb, legnemesebb, férfival, a nemzet újjáteremtőjével, a parlamentáris Magyarország létrehozójával. A dicsőséggel teljes kor, mely nagygyá nevelte, benne leli összes törekvései megtestesítőjét és ha ő nincs, ma aligha lenne hazánk egyéb, földrajzi fogalomnál. Nagyok, utólráhetetlenek voltak érdemei 1848-ban halhatatlanok az önvédelmi harc idején. De titáni harcunk elbukott nélküle örökre, hanem akkor lett ő legnagyobb, akkor lett világtörténelmi alakká, mikor letiport nemzetét lángelke, kívül a haza határain képes lett rabágyáról felemelni, megnyerve számára az egész világ rokonszenvét és becsülését. Es ha e széles földön van, ki nem tudja, ki a magyar: csak az ő megszeretett nevét kell említeni, hogy Kossuth nemzetéről van szó! Nem lehet szándékom Kossuth Lajos érdemeit egy indítvány keretében méltatni, — ehhez a legnagyobb író sem lehet elég méltó, — nem is kell; — be vannak azok vésvé mélyen örökre sziveinkbe, szent örökség gyanánt adjuk át az eljövendő nemzedéknek. Kossuth Lajos városunk diszpolgára volt életében, haló poraiban örök dicsősége. Ünnepljük nemzetünkkel, hazánkkal együtt mi is, úgy, ahogy azt Kossuth Lajos iránti kegyeletünk, a közhála köteleességünk is teszi. Küldjön ki a t. képviselőtestület egy 30 tagu bizottságot, melynek feladata legyen az ünneplés mikéntjének megállapítása, azon utasítással, hogy munkálatait terjessze a legközelebbi képviselőtestületi közgyűlés elé. Az ünnep előkészítő bizottság elnöke, a város polgármestere e megbízását az ünnepek

befejeztéig viseli. De már most mondja ki a képviselőtestület, hogy városunk legdiszesebb pontján szobrot emel Kossuth Lajosnak, szobrot, — mely hozzá és hozzánk méltó legyen és e tekintetben alakuljon az ünnep előkészítő bizottság szoborbizottsággá, melynek feladata lenne a szobor költségeihez szükséges összeget megállapítani, mely összeg részint gyűjtés, részint a városnak, ha kell, több évre felosztott hozzájárulása útján állíttassék elő. Kérem ezen indítványomat fontosságánál fogva a napirend előtt tárgyalásra kitűzni.

— **Megindító poézis** van abban a levélben, melyet az amerikai magyarok intéztek a napokban megyénk alispánjához. Földet kérnek, egy zsákocská hazai földet minden vármegyétől, hogy ezen álljon Kossuth szobra. A levél így hangzik: „Cleveland, 1902. június 10. Nagyságos Alispán úr! Az amerikai magyarság Cleveland városában, Amerika legnagyobb magyar telepén, melyet ma már általánosan Kis-Magyarországnak neveznek, szobrot állít *Kossuth Lajosnak* és az *évi szeptember 28-ikán* fogja leleplezni, egyúttal megünneplelve Kossuth születésének századik és nevezetes amerikai útjának ötvenedik évfordulóját. Kossuth Lajos nevét Amerika csak oly tiszteletben tartja, mint Magyarország. — Az ő amerikai szobra hirdetni fogja a magyar név dicsőségét Amerikában és emelni fogja az amerikai magyarság tekintélyét: — viszont elő fogja segíteni annak a kapocsnak fenntartását, mely minket, amerikai magyarokat szülőhazánkhoz fűz s melynek megerősítése állandó törekvésünk, vágyunk. Hogy e szobor annál jobban teljesítse magasztos hivatását, magyarországi művésznak *Tóth András* debreczeni szobrásznak hírneves nagyszalontai Kossuth-szobrát készítetjük el és a szobrot Budapesten öntik. De szeretnők, hogy ez a magyar szobor Amerikában is a szó szoros értelmében *magyar földön* emelkedjék. Ezt elérhetjük, ha minden hazai vármegyéből kapunk, ha csak egy maroknyi földet is és arra építjük a szobor talapzatát. Azzal a kéréssel fordulunk tehát Nagyságodhoz, hogy vármegyéjéből, lehetőleg annak valamely történelmi nevezetességű helyéről egy kis zsáknyi földet *Tóth András* szobrászhoz, 32 Kékes-utca, Debreczen, elküldeni szíveskedjék, ki az így összegyűjtött földet hozzánk fogja szállítani. Nagyon lekötelezne e kérésünk gyors teljesítésével, mert az idő nagyon rövid. — Reméljük, Nagyságod segíteni fog minket hazafias és kegyeletes célunk elérésében. Miért is fogadja igaz köszönetünk és tiszteletünk kifejezését, melylyel maradjunk honfitársi üdvözlettel *a clevelandi Kossuth szobor bizottság*. *Csutoros Elek s. k.* a meghívó bizottság elnöke. *Perczel Lajos s. k.*“

— **Kétezer forintos ház egy koronáért.** Bizonyára azt hiszik olvasóink, hogy egy könnyelműen gondolkodó ember az, aki 1 koronáért juttat valakinek birtokába egy házat, melynek értéke 4000 korona és így akar ez által tönkre menni. A ki ezt hiszi, az nagyon téved, mert Pozderka Béla vendéglős ezen az uton akar pénzt szerezni. Négyezer korona értékű lakházát 1, mond egy koronáért adja oda annak, a ki a tekepályáján 3 dobás közül a legtöbb bábút üti le. Három dobás 1 korona és így szépen fognak a koronácskák befolyjni, mindaddig, míg beáll a tél és meg nem szűnik a kuglizás. Addig befolyik majd 4—500 korona, mert akad balek elég, jövő tavasszal pedig majd folytatódik a dobálás mindaddig, míg a dobók rá nem unnak, vagy a feledés homályába nem burkolódik az egész ügy. Mint értesülünk, a kuglizás kir. közjegyző jelenlétében és ellenőrzése mellett fog tartatni, még pedig direkt e célra Nyíri Aladár volt eressii kir. közjegyző lesz jelen.

— **Iparosok mulatsága.** A szolnoki iparos-íjjak önképző egylete 1902. évi július hó 6-án, az aranylakat kert-helyiségében, könyvtára javára, világpostával egybekötött júliálist rendez. Beléptidij személyenként 1 korona 20 fillér, családjegy 3 korona. Kezdeté este pont 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A meghívók másra át nem ruházhatók, kívánatra előmutatandók. Világposta jutalom egy szép kézi csokor. Tekintettel a nemes célra, a törekvő ifjakat a közönség figyelmébe ajánljuk és felkérjük mindazokat, kik tehetik, a beléptidij elküldésére.

— **Tarka szinpad.** Julius hó 3. és 4-én a már múlt számunkban említett művész társaság estélyéről dicsőreleg nyilatkoznak az összes városok sajtói. Legutóbb a székesfehérvári lapokból olvastuk a következőket.

A tarka színpad Székesfejérváron. A fővárosi Tarka Színpad vidéki körútjában két estén át játszott Székesfejérvárott, — mint tudósítónk írja — teljes sikerrel. Zoltán Jenő igazgató és Rudnyánszky Gyula rendezték az előadást. A székesfejérvári színház mindkét este egészen megtelt. Különös tetszéssel fogadták Szomaházy István *Segédjuhász* című népszínmű-paródiáját s Herczeg Ferencz *A főpróba* című tréfáját. Ezenkívül nagy sikert értek el: *Heltai* Jenő, *Tarnay* Alajos, *Molnár* Ferencz, *Pásztor* Árpád, *Merei* Adolf és *Kern* Aurél versei, illetőleg dalai. A szereplők közül különösen *Kornai* Bertát, *Vásárhelyi* Vilmit, *Véghelyi* Angelát, *Miklóssyt*, *Gyártfást*, *Iványit*, *Baumant* tüntette ki a közönség. A „Tarka Színpad” Székesfejérvárról Mohácsra utazott.

Bizonyára a szolnoki közönség is kifogja használni az élvezetesnek ígérkező két estét, melyre a jegyek Gaál Imre fűszerkereskedőnél jegyezhetőek elő. Igyekezzen mindenki idejekorán gondoskodni a jegyről, mert mindkét est igen látogatottnak ígérkezik.

— **Specialitás.** Stögermayer, a vármegyei kaszinó vendéglőse a „székely gulyás” főzésének egy új nemét találta fel, a mely sokkal izletesebb az eddiginél. Főztjét egy társaságnak mutatta be, kik azzal el voltak ragadtatva. Ez a második specialitása Szolnoknak. Első Kremmer halászléje, melyet az egész vármegye ismer. Nincs most már egyéb hátra, mint az, hogy Görgécs szolnoki tortát, Kautz Károly bicikli ladikot, Fridrich pedig citrom nélküli limonádét találjon fel.

— **Új asztaltársaság.** Béke asztaltársaság czégér alatt a jótékony cél előmozdítására egy társaság alakult, kik összejöveteleiket a Pozderka-féle vendéglőben tartják. Nem ismerjük az ujonnan megalakult asztaltársaság szabályait, de ha a többiek nyomán halad, melyeknek az a czélja, hogy év végén kimutatást készítsen arról, hogy mennyi bort fogyasztottak, akkor ennek az asztaltársaságnak sincs létjogosultsága. Kívánjuk, hogy ne úgy legyen és ha nemes czélt tűzött ki maga elé, feleljen meg hivatásának, mert csak ezáltal szerez magának tekintélyt és tisztelést.

— **Igy van rendjén.** Több ízben felszólaltunk lapunkban, s több alkalommal talán erősen is regisztráltuk azon türehetetlen állapotokat miket városunk köztisztasága érdekében megtennünk kellett. Ehhez nemcsak jogunk volt, de kötelességet is teljesítettünk vele. Mindenek felett első a közegészségügy, mert az e körül tapasztalt mulasztások kuforrásai a legnagyobb bajoknak. Igaz örömmel kell közölnünk azon öröndetes eseményt, hogy városunk rendőrkapitányának a legutóbbi napok alatt történt intézkedéseiben a kötelesség teljesítését tapasztaltuk. A magyar király szálloda előtti levezető csatornán vasrostélyt látunk. Az utcákban végigvezető csatornák dezinficiáltattak karbolos leöntéssel. A főbb utcák separtetnek és locsoltatnak stb. Mindezen intézkedésekből azt látjuk, hogy rendőrkapitányunkban megvan a jó akarat; s midőn ezt örömmel konstatáljuk, ne vegye jelen sorainkat dicséretnek, hanem csak elismerésnek a felett, hogy kötelességének megfelelni igyekeznek, — valamint ha jövőben hiányokat tapasztalunk és arra figyelmeztetjük, ne tekintse azt személye elleni támadásnak, hanem figyelmeztetésnek. Nekünk, mint lapnak kötelességünk a közpályán működő hivatalnokot figyelmeztetni, utasítani és irányítani, mert ezáltal azt a czélt akarjuk elérni, mire lapunk megindításakor vállalkoztunk, mert ha ezt nem tesszük, akkor mi is kullancsá változunk, ehhez pedig egy csepp kedvünk sincs, mert czélunk *lenni, vagy egyáltalán nem lenni.*

T Á R C Z A.

Csak tréfa volt.

— Elbeszélés. —

Irta: Szarvas Mariska.

Megdöbbsent a férfi elborult, fenyegető arczától, mert teljesen elváltozott egyetlen pillanat alatt, megdöbbsent a szándékától s remegés fogta el, iszonyúan fájni kezdett a vékony csillogó bái ruhában,

Nem tudta mit tegyen hamarjában s mégis érezte, hogy tenni kell valamit.

Megközelítette a férjét.

— Bálint.

— Hallgasson meg. Most én kérem hallgassa meg.

— Mit kíván?

— Igérje . . .

— Semmit sem ígerek.

— Igérje meg, hogy semmi komoly dolog nem lesz ebből. Nem bírnám élviseelni . . . ezt az egyet ígérje meg.

— Ne kérjen tőlem semmit . . . ne kívánja tőlem a legcsekélyebbet sem — nem tartozom önnek semmivel a történetek után.

— De hátha mégis?

— Nem — nem tartozom semmivel s amivel magamnak tartozom ahhoz, senkinek semmi köze.

Össze keresgélte a hervadt virágok közé dobott keztyűjét, fogta a kalapját s csöndesen kiment a szobából.

Az asszony egyedül maradt, egy kicsit oda bámult még a magas fehér mázu ajtóra, azután az ablakhoz sietett s félrehuzta a függönyt.

Oda kint nem látott semmit.

Csöndes homályos volt minden, alig virradott, az épületek előtt még néhány lámpa pislogott s gyengén világította meg a sötét tuják közt emelkedő szobrokat, a parkon túl sejtelmes aranyos körbe burkoltan hullámozott a tó, titokzatos félhomályban burkolt be mindent.

A beármuló hűvös hajnali levegő nem nyugtatta meg — cseppet sem — lázt, iszonyú izgalmat érzett minden tagjában.

Határozatianság szakadt reá. — Nem tudta mit csináljon, nem bírt megállapodni, erős maró fájdalomt érzett, mely mód nélkül lankasztotta testi lelki erejét.

Mit tegyen?

Egy pillanatra arra is gondolt, hogy utána megy a férjének s hazudik — hazudik a legocsmányabb módon, hogy elejét vegye minden válságos fordulathoz.

Elmondja, hogy szó sem volt igaz, az imént vallottakból, semmi sem volt az egészben — nem szeretik egymást, ártatlan udvarlás volt az egész semmi egyéb, de a következő pillanatban már megborzadt ettől a határozattól, ha következményekre gondolt.

Mi lenne aztán?

A régi langyos, szerelem nélkül való élet a maga unott ridegségével, köznapi voltával, soha semmi jól eső edesebb érzés . . .

Megborzadt tőle . . . elveti — s megint csak a másik gondolatba, a másik határozatba kapaszkodik.

Ott van Árkos.

Az egész világon annak az embernek van csak most már honjoga, akiért elvetett, eldobott mindent.

Fölvette újra a finom plüss kis bái köpenyt, feldobta a habos rózsaszínű uszályt a karjára s vigyázva sietett le a lépcsőkön.

Lent lassan hajnalodott.

A levegő hűvös volt s tele illattal a park fái körül gyenge ibolya színű kör uszott mind, felebb-felebb emelkedve, csillogtak a levelek, a rózsák a harmattól s a szürke oroslánfejves kömedenczék szájából egyforma locsogással csörgedezett a víz.

Megkerülte a parkot, megkerült még néhány épületet, megnézte egy perczre a fényképész kirakatában a legújabb képét, amint elhaladt mellette — szinte idegen volt előtte az a holdog mosolygó asszony ott a képen, a kifeszített csipkés napernyő védelme alatt sugárzó napfénytől körülveve.

De nem időzött, megkerülte még az egyik nagyobb áru-csarnokot, azután betért a kicsi villaszerű épületbe, ahol Árkos Jenő lakott.

A hosszú szőnyeges folyosón lámpák égtek, de már csak amolyan kialvó fényben levő álmos pislogással; különben az egész folyosó üres volt, nem találkozott senkivel.

A vendégek egy része pihent még a csöndes hajnali órákban, a másik része még tán keringőzött még a virágfüzérés gyógyteremben.

Az asszony hallgatózva állt meg minduntalan, s izgatottan nézte az ajtók számait.

Minduntalan beszédet zörgést vélt hallani egyik vagy

másik szobában, ilyenkor megdöbbenve lépett vissza, de mikor látta, hogy senki, akkor keresgélt tovább.

Tizenegy . . . tizenhárom — huszonöt, lélegzett fel végre.

Ez volt a lakása.

Megállott egy kicsit az ajtó előtt, mintha habozna, viháros szívverés fogta el, minden csöpp vére az arczába tödült, azután hirtelen való elhatározással reá tette kezét a zárra s belépett.

Az első pillanatban nem látott semmit.

Mintha köd bocsátkozott volna a szeme elé, fojtó nehéz köd, szinte a kezeivel igyekezett elhárítani, egy pillanatra megmerevítette valami — azután félénk vigyázattal nézett körül.

A szoba nem volt világos

Valami himzett ernyővel fedett kis bronzlámpa égett az asztalon, de lecsavarva — a kevés sárgás fény szétfutott a terítón s majdnem teljes homályban hagyta a többi tárgyakat.

Csak midőn szeme hozzá szokott pár percig a gyenge világitáshoz, akkor látott teljesen.

Árkos a kemény tömésű bőrdivánon feküdt végig nyulva s midőn az asszonyt felismerte zavarodottan hajította el a félig kiégett cigarettát s eléje sietett.

Cseppet sem volt szép a gyürődött, rendezetlen öltözékben, se szép, se vonzó és sokkal, de sokkal idősebbnek látszott.

A selymes szőke haj fésületlen tapadt homlokába, a szeméből kioltotta a pajkos csillogást az éjszakai multság, alig lehetett rá ismerni.

De hirtelen összeszedte magát s egyet simítva a homlokán, oda nyújtotta kezét a bámuló asszonynak.

Őn az csakugyan Vikta? Igazán nem akartam hinni a szemeimnek, mi baj?

Az asszony fáradtan csúszott a divánra, lehajtotta a fejét s csöndesen zokogott.

— Mi baj? sürgette a férfi, mi történt, tudni akarom, bármi is legyen, nem kell hogy ennyire sirjon — a könyveket nem szeretem, a hibát pedig mindig jóvá lehet tenni, ha ugyan van hiba.

— Van-e? Történt valami ön és tán férje között?

Az asszony bólintott.

— Úgy és mi? — Tán meg tudott valamit?

— Mindent.

— Hát ez bántja? Hisz ezért nem kell kétségbeesnie egy percig sem!

A nő felemelte könnyes arcát.

A szemében édes sugárzás csillant fel a köny fátyol alatt.

Az a hirtelenében oda dobott egyszerű megjegyzés felbátorította, felmelegítette a lelkét.

Persze hogy nem.

Hiszen itt van aki védje, aki szereti s megfogja óvni, kimélni mindentől a földön.

Édes bizalommal nézett a férfi szemébe s fogta simogatta a kezét . . .

Itt maradok veled ezentúl s nem törődöm senkivel, semmivel a földön — a férjemet elhagytam — s őszintén felemelt fővel a szemébe mondtam mindent . . .

Árkos Jenő visszarántotta a kezét s önkénytelenül két lépést vissza hátráll.

— Csak nem örült meg Vikta, hogy ilyesmit bevallott?

— Pedig bevallottam, elmondtam mindent . . .

— Ez rettenetes — rettenetes . . .

— Nem az — hidd el jobb most már így, elmondtam — nem tagadtam el semmit s mintha könnyebben lélekzene nek azóta.

— De hát térjen észre Vikta . . . hajtogatta fejét a férfi

— Észre?

— Észre hát — hisz így úgy látszik mintha minden áron tönkre akarná magát tenni.

— Nem, nem az életet akarom . . .

— Akkor hát hogy vesztette el a józan megfontolását, hogy jöhetett ide?

Az asszony összekulcsolta a két remegő kezét.

— Mert szeretlek, mert tudtam hogy szeretsz — mondtad s mert magadnak akartál mindig . . . igaz-e?

— Igaz de ezt nem kellett volna tenni — ez botrány . . . s a botrány mindig káros arra, a ki előidézi! Vikta hallgasson reám — ön egyetlen pillanatig sem időzhet itt tovább — önnek azonnal távoznia kell innét, mielőtt valaki meglátná önt, szerencse ha már eddigelé észre nem vették, de nincs egy percnyi vesztegetni való ideje, ezt gondolja meg — hitvány lovagiatlan férfi volnék, ha erre nem figyelmeztetném — Vikta siessen — siessen az istenért.

A nő kábultan emelte fel a fejét.

— Hova . . . ?

— Hát vissza a férjéhez.

— Oda nem — nem soha.

— Dehogyan nem — gondolja meg.

— Mindent meggondoltam, mindent megmondtam — oda nem térhetek vissza soha többé az életben . . .

— Gyerekség . . . ki fognak békülni, néhány nap múlva el utaznak a fürdőről s rendben lesz megint minden.

Mi férfiak természetesen megverekszünk előbb, a hogy szokás az ilyen eseteknél, majd csak könnyű lesz találni valami okot, a miért a világ előtt egymásba kötünk, ez semmi . . . volt már párbaja a férjének . . . ?

Az asszony megsemmisülten hallgatta ezt a cinikus beszédet — s halálsápadt lett minden szóra.

Hát micsoda ember ez, a ki ilyen szomorú nehéz órában ilyen hangon beszél hozzá, ezen a rideg szemtelen hangon, mintha nem egy nő életéről, becsületéről volna szó, hanem valami jelentéktelen ügyről, mit cigarettázás közben a tea asztalnál is el lehet intézni . . . micsoda ember hát ez?

Hol van ebben a szív — a lelkiismeret — hol a szerelem, hol?

Iszonyu valóság kezdett a nő előtt derengeni s míg a férfi éjszakázástól beesett arcát nézte, végtelen kétségbeesés fogta el, félelem szoritotta el a szívét, köd bocsátkozott szeméi elé, a közömbös józanító szavak hidege megcsapta . . . s megrázkódtatta a lelkét.

Oda fordult a férjhez, a szemébe nézett könnyes szemével, szomorúan, hosszan.

— E szerint nem szeretett soha . . .

— Ez már megint túlság, vagyis túlzás kedvesem — dehogyan nem szerettem! Hogyis ne szeretne az ember egy ilyen szép asszonyt, mint maga . . . ilyent még csak fel se tételezzen rólam! Szerettem a magam módja szerint, nem úgy, mint a könyvekben szeretnek, hanem mint egy egészséges vérű magam fajtabeli férfi egy nőt szerethet, úgy pedig mindig szerettem, ezt lássa be Vikta!

— De már nem szeret . . .

— Most is szeretem még, de hát mit tegyek . . . másnak van hozzá joga . . .

— Nincs!

— Ej!

— Nincs . . . mátol fogva nincs!

— De ezt nem akarom! Ön vissza tér még ez órában a férjéhez s minden rendben lesz megint — ne essünk ismétlésekbe Vikta, ha jól emlékszem, ezt pár percczel előbb már elmondtam önnek, nem történt közöttünk semmi rendkívüli dolog, elsimul az egész, ha szót fogad — haza megy, elmondja a férjének, hogy az egész közöttünk való dolog csak fürdői szórakozás volt — csak ártatlan — tréfa . . . mert hiszen vallja meg, életre szólónak, komolynak csak nem vette maga sem Vikta? Az asszony már alig hallotta a szavait — kint volt a hosszú folyosón, melyet most nem világitottak meg a lámpák, hanem a reggeli szürkület; ebben a bizonytalan ködszerű világitásban, mely most mindent betöltött, az udvart, a parkot, az épületeket halálos gyászosnak talált mindent az asszony.

Kábultan ment előre a sötét fa sorban, aggódva került ki egy-egy alakot s reszketve tekintett minduntalan hátra.

Hátha mégis.

Nem jött senki — nem hiányzott senkinek — mehetett, a merre akart, csak fák, az árnyak maradoztak el mögötte, semmi más . . .

Vége — vége, ismételté magában folyton s ment előre, mintha mihamarább ki akarna jutni a sötétlő parkból, mintha a fák sorain túl ott várná a megváltás.

Pedig nem volt azontul egyéb, mint a hallgatag folyó.

HIRDETÉSEK.

Elutazók, lakást változtatóknak becses figyelmébe ajánlom butorszállító választomat. A szállítás kellő elővigyázattal és olcsó ár mellett eszközöltetik.
 Szolnok, 1902. június hó.
 tisztelettel
KRAUSZ ADOLF
 szállító.

*Nyomtatványok!
 Könyvkötői munkák!
 június, július és augusztus hónapokban*

MÉRSEKELTEBB

árak mellett készítettnek.

Szolnok, 1902. június hó.

Tisztelettel:

Háy és Grün

vármegyei könyvnyomdászok,
 könyv-, papirkereskedése és könyvkötészete
 (Kintzler ház.)

Képes levelezőlap kiállítás

HÁY és GRÜN

könyv, papir, írószer kereskedésében
 SZOLNOKON. (Kintzler ház.)

Hirdetések jutányos áron felvétetnek
 lapunk kiadóhivatalában.

o o o o o o o o o o Folyton ujdonság levelező-lapokban. o o o o o o o o o o

HÁY és GRÜN

vármegyei kö- és könyvnyomdászok
 könyv-, papir-, író- és rajzeszköz kereskedése,
 könyvnyomdája és könyvkötészete

SZOLNOKON, Kintzler-ház.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, hogy

Könyvkereskedésünkben

a legújabb kiadású könyvek kaphatók. Raktáron nem lévő dolgok pedig 48 óra alatt portó költség felszámítása nélkül hozatnak meg. Nagyobb értéket képező jogi, orvosi és mérnöki könyvek hitelre, vagy részletfizetésre szállítatnak.

Könyvnyomdánkban

hivatalos községi, ügyvédi, kir. közjegyzői, kir. bír. végrehajtói és egyházi nyomtatványok, lakodalmi és bálai meghívók, eljegyzési kártyák, látogatási jegyek, gyászjelentések, plakátok, árjegyzékek, egyáltalán minden a nyomdászat körébe vágó dolgok hámulatossan szép kivitelben a legolcsóbb árban számíttatnak. — Könyvnyomdánk (Nerfeld Ferencz ur üzlete átellenében benn az udvarban) éjjel nappal üzemben van és így az est folyamán megrendelt sürgős munkák reggelre elkészítettnek a nélkül, hogy azért magasabb díjazást számítanának. Vidéki megrendelések portómentesen szállítatnak. A kiszolgáltat szolid és pon-

tos. A nyomtatványok hibátlanok. Nagyobb munkák megrendelése esetén kívánatra vidéken is felkeressük vevőinket személyesen.

Papirkereskedésünkben

ugy a legfinomabb minőségű író- és levélpapírosok, mint luxusdobozok, festékek, festő és paus vásznak (póntles munkákhoz), valamint író, irodai szere, téntartók és díszlámpák. — a legfinomabb kivitelű pénz-, szivar-, cigaretta tárczák, sétatokok, a legkiválóbb minőségű író- és kopir ténták a legutá- nyosabb árban számíttatnak.

Könyvkötészetünkben

ugy a nagy formátumu hivatalos könyvek, mint díszkötések, ugyszintén galanterie munkák ár és kiállítás tekintetében versenyen felül állnak.

Nagybecsű támogatást kérve vagyunk
 tisztelettel

HÁY és GRÜN.

Igen elegáns, eddig itt még nem látott bálai meghívók.

Dívat- és napilapok előfizetése elfogadtatik.

o o o o o o o o o o Dismütárgyak dus választékban. o o o o o o o o o o

Kintzler Testvérek

mű-órás és ékszerészek

Üzlet: Gorove-utca. **SZOLNOKON.**

Saját ház.

Ajánlja raktárukat

INGA, FALI, ÉBRESZTŐ ÓRÁK

svájci remontoir, horgony és henger, arany, ezüst, nickel,

férfi és női zseb-órákból.

Javítások és ujonnan elkészítések egy évi jótállás mellett eszközöltetnek.

Arany ékszereik a magy. kir. fémjelző hivatal bélyegével vannak ellátva, u. m.

KARPERECZEK, BROCHOK.

MEDAL, ÉRMEK, GARNITUROK, FÜLBEVALÓK.

Köves-, karika-, brillant- és gyémant-gyűrűk.

INGGOMBOK és ARANYLÁNCZOK

gyári áron.

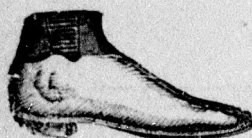
Látszerészeti cikkek minden kivitelben.

13 próbás ezüst tárgyak, asztalszerek, girandok, asztalékek nemesak legdivatosabb, de legjutányosabb áron nagy választékban található.

— Vidéki —
megrendelések
pontosan és azonnal
— teljesítetnek. —

— Vésési —
munkák helyben
— készülnek. —

Szab. Dr. Högyes-féle Hygien. Asbest czipő talpbetét.

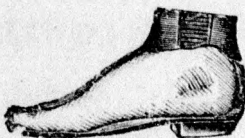

Igy nyugszik a láb a szab. Hygien. Asbestbetétű czipőkben.

Óvakodjunk a

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Igy nyugszik a láb az eddig használt régi bőrtalpbélés viselése mellett.

hamisításoktól!

EGYEDÜLI RAKTÁR:

Komáromi József

divatáru és czipő üzletében

Szolnok, Baross-utca 2. sz.

Olcsón eladok kedvező vétel folytán:

Finom bőr keztyűket 75 kr.-ért.

Szürke és barna vitorlavászon czipők!

Braun Vilmos

kárpitos

Szolnok, Felső malom-ut 4. szám.

Készítek diványokat 12 frttól feljebb
Garnitúrákat 50 " "
Matt teljes hálószoba 110 " "
Ebédlő berendezés . . 80 " "

Fabutorok rajz után a legjutányosabb áron készíttetnek.

Mindenféle kárpitos és diszitó munkák, valamint tapétázások a legjutányosabb áron számíttatnak.

Tisztelettel

13—52

Braun Vilmos

vármegyei és közkórházi kárpitos.